

MONIKA-NAISET LIITTO RY

Monika-Naiset liitto ry
8.6.2015

Lausunto Oikeusministeriölle uhridirektiivin täytäntöönpanosta

Viite: OM 17/41/2014

Kiitämme mahdollisuudesta esittää näkemyksiämme koskien uhridirektiivin täytäntöönpanoa.

Monika-Naiset liitto ry on valtakunnallinen, sosiaalialalla toimiva monikulttuurinen naisjärjestö, jonka sääntöjen mukaisen toiminnan tarkoituksena on edistää maahanmuuttajataustaisten naisten tasa-arvoista asemaa ja osallisuutta Suomessa ja ennaltaehkäistä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa.

Liitto on tehnyt työtä maahanmuuttajataustaisiin naisiin ja lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi 16 vuotta. Liittoon on kertynyt erityisosaamista pari- ja lähisuhdeväkivallan ja väkivallan kulttuuristen erityispiirteiden kuten pakkoavioliiton ja kunniaan liittyvän väkivallan uhrien auttamistyöstä. Se on edelleen ainoa Suomessa maahanmuuttajanaisten väkivallan erityiskysymyksiin keskittynyt järjestö Suomessa.

Liitto pitää esityksessä tehtyjä ehdotuksia positiivisina haavoittuvassa asemassa olevien uhrien aseman parantamiseksi Suomessa. Erityisen positiivisena näemme sen, että haavoittuvassa asemassa oleviin rikoksen uhreihin, mukaan lukien maahanmuuttajanaiset, kiinnitetään parempaa huomiota ja heille ehdotetaan tehtäväksi henkilökohtainen arviointi haavoittuvuudesta ja tuen ja suojelun tarpeesta. Tämä voi merkittäväällä tavalla parantaa maahanmuuttajataustaisten naisten asemaa oikeusprosessissa.

Liitto pitää huolestuttavana ehdotusta, että asianomaisella on oikeus saada tarpeellisista asiakirjoista suullinen käänös vain asianomaisen pyynnöstä. Ehdotamme, että lakipykälään kirjataan viranomaiselle velvollisuus kertoa asianomaiselle hänen oikeudestaan saada tulkkaus. Kokemuksemme mukaan erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat, esim. luku- ja kirjoitustaidottomat maahanmuuttajataustaiset naiset, joiden suomen kielen taito on hyvin vähäinen, eivät tiedä oikeuksistaan eivätkä osaa pyytää tulkkausta. Lisäksi ehdotamme, että asianomaisen pyynnöstä hänellä on oikeus saada olennaisista asiakirjoista myös kirjallinen käänös.

Lisäksi haluamme kiinnittää valmistelijoiden huomiota nykytilanteen epäkohtaan, jossa hyvin arkaluontoisista intiimirikoksista, kuten seksuaalinen hyväksikäyttö, väkivalta lähisuhteessa, rikosilmoitus tehdään samassa avoimessa tilassa muiden rikosasioiden kanssa. Kokemus on nöyryyttävä ja nostaa kynnyistä ilmoittaa rikoksesta viranomaiselle.

Liitto ehdottaa, että esityksessä huomioitaisiin uhrin mahdollisuus tehdä rikosilmoitus yksityisyyttä kunnioittavalla tavalla.

Liitto on huolissaan siitä, että niihin uhridirektiivin toimeenpanoelementteihin, joiden on katsottu toteutuvan ilman lakimuutoksia, ei ole varattu erillisiä resursseja, vaan vaadittavat muutokset on katsottu tapahtuvan viestinnän, koulutuksen ja menetelmien kehittämisellä ja suositusten tekemisellä. Tämä ei ole realistista ilman konkreettista suunnitelmaa, vastuutahoa ja henkilöstö- ja taloudellisia resursseja.

Kunnioitavasti,

Jenni Tuominen
Toiminnanjohtaja
Monika-Naiset liitto ry
p. 045 6759 276

Natalie Gerbert
Voimavarakeskuksen johtaja
Monika-Naiset liitto ry
p. 045 6759 647